TEMMUZ • 2020

ANKARA KENT ANALİZ RAPORU

SAADET
ANKARA

Ankara'da kökleşmiş ve kronik hale gelmiş sorunların kuşkusuz bir yıl gibi kısa bir sürede çözülmesini beklemek gerçekçi değildir. Saadet Partisi olarak, belediyecilik alanındaki tecrübelerimiz ve güncel sorunlara yönelik geliştirdiğimiz politikalarımızdan hareketle Ankara'nın sorunlarına çözüm bulma konusunda her türlü işbirliğine açık olduğumuzu ifade etmek istiyoruz. Bu amaçla, halkımızın dile getirdiği sorunlardan derlediğimiz araştırma-raporlama çalışmamızı istifadenize sunuyoruz.

Bu analiz-araştırma, vatandaşların yaşadıkları il ve ilçelerde belediye hizmetleri ve genel olarak kent yaşamı ile ilgili karşılaştıkları sorunların tespit edilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya katılan kişilerden yaşadıkları il ve ilçede gördükleri en önemli sorunları belirtmeleri istenmiş, verilen cevaplara daha sonra içerik analizi uygulanarak belirli sorun başlıkları tespit edilmiş ve sınıflama yapılmıştır.

Araştırmanın verileri, 13 Aralık 2018 ile 13 Mart 2019 tarihleri arasında ADAMOR Toplum Araştırmaları Merkezi tarafından toplanmıştır. Veriler, saha maliyeti düşünülerek ve daha fazla katılım olması amaçlanarak yalnızca internet üzerinden toplanmıştır. Anketörler aracılığıyla yüz yüze yapılan anket uygulaması ile kıyaslandığında, kişilerin kendilerinin istedikleri zamanda, mekânda ve herhangi bir otosansür uygulamadan soruları yanıtlayabilecekleri bir yöntem olduğu öngörülerek anketin internet üzerinden uygulanması yoluyla daha doğru ve nitelikli veri elde edileceği düşünülmüştür.

İki farklı yöntem ile anketin duyurusu yapılmış ve olabildiğince çok sayıda kişiye ulaşılmaya çalışılmıştır. Birinci olarak, Google arama motoru üzerinden yerel olarak anketin tanıtımı yapılmış, farklı görüşe sahip kişilerin takip ettikleri ve ziyaret ettikleri internet haber sitelerinde anketin linkini görmeleri ve ilgili kişilerin ankete katılımları sağlanmıştır. İkinci olarak, sosyal medya üzerinden de anketin tanıtımı yapılmıştır. Yine burada dikkat edilen hususlardan biri anket tanıtımlarının yerel düzeyde yapılması, yani bir şehrin sorunlarının sorulduğu anket formunu yalnızca o şehirde ikamet eden ve o şehrin il sınırları içerisinden internete bağlanan kişilerin görmesinin sağlanmasıdır. Her iki yöntemle de ankete katılım tamamen kişilerin gönüllülük esası ile sağlanmıştır. Kişilerden herhangi bir kimlik bilgisi istenmemiş ve katılımda anonim olmaları sağlanmıştır. Aynı IP adresi kullanılarak bir anketin birden fazla kez doldurulması engellenerek, cevaplarda oluşabilecek taraflılığın ve mükerrer cevapların önüne geçilmiştir.

Ankara'nın sorunlarını belirlemek amacı ile 7 ilçesinde toplamda 1438 kişinin vermiş olduğu cevaplar analiz edilerek değerlendirilmiştir.

İlk olarak ankete katılanların %40'a yakını "belediye yönetimi" ile ilgili sorunlardan söz etmiştir. Belediye yönetimi başlığı altında ele alınan sorunlar daha çok bütünlükçü yönetim mantığının eleştirisini ortaya koyarken, spesifik olarak değerlendirildiğinde bu sorunlar; belediyenin büyük projelere (Örnek olarak; Ankapark) gereksiz harcama yapmış olması ve borçlanması, yapılan işlerin yarım bırakılması ya da düşük kalitede yapılması, adaletsiz hizmet dağıtımı ve katılımcı belediyecilik anlayışı doğrultusunda karar verme süreçlerinde halkın dikkate alınmaması şeklindedir.

Katılımcıların yaklaşık %30'u ise trafik, ulaşım ve otopark sorununa değinmiştir. Her geçen gün büyüdüğü dile getirilen, belli saatlerde yoğun olarak yaşanan trafik soru-

nunu, otobüs seferlerinin yeni iş ve ofis bölgelerine az olması ve ilçelere adaletsiz hizmet dağılması takip etmektedir. Raylı sistemin bu ulaşım yükünü azaltması gerekirken, seferlerinin sık olmaması ve merkezdeki her ilçeye ulaşmaması sebebiyle yetersiz kalması trafik ve ulaşım sorununu derinleştirmiştir. Kızılay, Ulus, Tunalı gibi merkezi yerlerde otopark olmaması özel araç kullanımının yüksek olduğu Ankara'da hem trafik sıkışıklığına yol açmakta hem de yol kenarları ve kaldırımların otopark olarak kullanılmasına sebebiyet vermektedir.

Ankara'nın en önemli üçüncü sorununun yol ve kaldırım olduğu tespit edilmiştir. Her kentte olduğu gibi, Ankara'da da kaliteli malzeme ile yapılmadığı için yollarda bozulmalar olması ve tekrar tekrar yapılmak zorunda kalınması, yamalama yöntemi ile bozulan yollara çare üretilmeye çalışılması, özellikle mahalleye dönüşen köylere yol ve ulaşım çalışmalarının yetersiz olması ve kaldırımların bozuk, dar ve araçlar tarafından işgal ediliyor olması anketlere yansımıştır.

Dördüncü sıradaki sorun, çevre düzenleme ve yeşil alan sorunu olmuştur. Yeşil alanların olmayışı ve çarpık kentleşme ile mevcut yeşil alanların yok edilmesi, parkların bakımsız olması, kent estetiğinin olmaması ve kentlilerin AVM'lere mahkum edilmesi izlemiştir. Altyapı konusunda ise; kanalizasyon ve gider altyapısı yetersiz olduğu için yağmur yağması durumunda yolların, altgeçitlerin, metro istasyonlarının su basması, merkez ilçeler dışındaki ilçelerin doğalgaz hizmetlerinin yetersiz düzeyde olması, musluk suyunun içme suyu olarak kullanılamaması, kalitesiz olması ve internet altyapısının yetersiz olması gibi sorunlara vurgu yapılmıştır.

Sorunlar sıralamasında altıncı sırada sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler konusu gelmektedir. Sosyal faaliyet alanlarının yetersiz olması, ailecek gidilebilecek, uygun ücretli, temiz ve bakımlı park, bahçelerin olmaması, turistik ve gezilecek yerlerin kısıtlı olması ve öğrencilerin hem ders çalışabileceği hem de kitaplarından faydalanabileceği kütüphanelerin yetersiz olması Ankaralıların şikâyetçi olduğu diğer konulardır.

Şehir planlama ve imar sorunu ise yedinci sırada kendisini göstermiştir. Çarpık kentleşme, betonlaşma, gereksiz yapılar (kent kapıları, saat kuleleri, heykeller gibi), kentsel dönüşüm projelerinin tamamlanmaması ve alt gelir grubundan ziyade üst gelir grubuna yönelik konut üretimi politikalarının benimsenmesi başlıca sorunlar olarak katılımcılar tarafından vurgulanan başlıklar olmuştur.

Yukarıda bahsedilen tüm sorunlara ek olarak, Ankara'da işsizlik, kalkınma, çevre kirliliği, eğitim, sağlık ve güvenlik sorunlarının olduğu da katılımcıların belirtmiş olduğu başlıklar arasındadır. Dört kişi ise Göçmen ve mülteci sorunundan bahsederken sadece bir kişi tarım ve hayvancılık ile ilgili sorunlara değinmiştir.

Ankara'nın En Önemli Sorunları	Sıklık/Kişi	%
Belediye Yönetimi	570	39,6
Trafik, Ulaşım, Otopark	437	30,4
Yol ve Kaldırım	183	12,7
Çevre Düzenleme, Yeşil Alan	118	8,2
Altyapı	114	7,9
Sosyal ve Kültürel Faaliyetler	102	7,1
Şehir Planlama, İmar	101	7
İşsizlik, Kalkınma	78	5,4
Çevre Kirliliği	69	4,8
Eğitim, Sağlık	25	1,7
Güvenlik	20	1,4
Göçmen, Mülteci	4	0,3
Tarım ve Hayvancılık	1	0,1
Afete Hazırlıklı Olma	0	0

Anketin bulgularının da işaret ettiği gibi, Ankara'da ikamet eden vatandaşlar en fazla belediyenin yönetim şeklinden şikayet etmişler ve 31 Mart 2019 Yerel Seçimlerinde de bu yönde bir irade kullanarak belediye yönetimini değiştirmişlerdir. Mevcut belediyemizin şeffaf, katılımcı ve hesapverebilirlik anlayışı ile sürdürdüğü yönetim tarzı tüm kesimlere hitap etmekte ve memnuniyetle karşılanmaktadır.

Bununla birlikte, Ankara'nın geçmişteki planlama hatalarından kaynaklanan kronikleşmiş sorunlarına yönelik Parti olarak geliştirdiğimiz politikalar ve çözüm önerilerimiz şu şekilde özetlenebilir:

1. Ulaşım Politikamız

Ankara'da ulaşım problemini çözmenin birincil yolu, şehrin tek merkezli yapısından sıyrılarak Ankara'da yaşayan herkesin hizmetlere erişiminin yaşadığı bölgelerde sağlandığı çok merkezli bir şehir planının uygulanmasıdır.

Buna paralel olarak, toplu ulaşım ağı güçlendirilmeli, daha çok metro ve banliyö gibi ekolojik ve bütçe dostu taşıma yaygınlaştırılmalı ve toplu ulaşım alternatiflerinin çoğaltılmalıdır. Ankara için kritik güzergahlar için mutlaka aktarması z ulaşımın getirilmeli, en kısa zamanda ve en konforlu ulaşımın sağlanması öncelenmelidir. Ayrıca, toplu taşıma ücretlerinin minimuma düşürülerek, toplu taşımanın toplumun her kesimi tarafından tercih edilir hale getirilmesi için çalışılmalıdır.

Gerekli yerlere otopark alanları yapılarak, yolların arabaların, kaldırımların yayaların kullanımına uygun hale getirilmesi sağlanmalıdır. Her alanda olduğu gibi ulaşımda da hak temelli bir yaklaşımbenimsenmelidir. Bu bağlamda yaya hakları, çocuk hakları, kadın hakları ve engelli hakları çerçevesinde bir

ulaşım politikası oluşturulmalı ve denetim ve yaptırımlarla da takipçisi olunmalıdır.

2. Kentleşme Politikamız

İnsan fıtratına ve kültürümüze uygun bir şehircilik anlayışı ile nefes alan ve yaşayan bir Ankara yaratmak için çalışılmalıdır. Bu hedef doğrultusunda, Ankara için yeni kent merkezlerinin oluşturulması, nüfusun şehrin tamamına planlı bir şekilde dağıtılması ve betonlaşmanın durdurulması gerekmektedir.

Kalitesiz yapı stokunun sağlıklaştırılmasında kentsel dönüşüm önemli bir araçtır. Ancak, uygulanacak kentsel dönüşüm modelinde planlı, yerinde, yüksek imar izinleri ile kar amacı gütmeyen, ihtiyaç duyulan altyapı ve sosyal donatı hizmetleri ile bir bütün olarak ele alınmalıdır. Gelecek nesilleri de düşünerek güvenli ve kaliteli bir yaşam tarzının herkes için mümkün olacağı bir Ankara için çalışmak esas olmalıdır.

Ankara kentinin kimliğini oluşturan en önemli elemanlardan biri olan AOÇ kuruluş amacına uygun olarak koruyarak kullanıma açılmalıdır. Başkent'in kimliğinin oluşumunda bir diğer önemli öğe olan Atatürk Bulvarı'nın kaybolan meydanlarının yeniden günyüzüne çıkarılması ve bulvarın eski işlevselliğinin kazandırılması için çalışılmalıdır. Ayrıca, Ulus ve Kızılay'da tarihi önemi olan mimari yapılar da Ankara tarihinde önemli simgeler olduğunun bilincinde olarak korunmalıdır.

Her mahalle için erişilebilir park ve yeşil alanların oluşturmanın yanı sıra, Ankara halkının hafta sonları vakit geçirebilecekleri büyük şehir parkları da halkın ücretsiz kullanımına açılmalıdır. Ayrıca, diğer şehirlerde yaşayan insanların da özel olarak ziyaret etmek isteyecekleri doğa turizmine yönelik yürüyüş ve spor alanlarını içeren göller ve barajların çevresinde oluşturulacak orman arazileri ile Ankara'ya nefes aldırmanın yanı sıra turizm gelirlerini de arttırılabilir.

Gelecek için hazır bir başkent demek, kentin altyapısının tamamlandığı, elektrik ve su kesintilerinin yaşanmadığı, her mahallesine doğalgaz ve internetin ulaştığı bir başkent demektir. Aynı zamanda, hava, su, çevre kirliliği sorunlarını aşmış, derelerin ıslah edilip kent hayatına dahil edildiği, her anlamda sağlıklı ve güvenli bir kent demektir. Bu doğrultuda, Ankara yarınlara hazırlanmalıdır.

3. Kalkınma Politikamız

Kalkınma politikası üretim öncelikli olarak, yerel yönetim anlayışı da bu doğrultuda şekillendirilmeli. Her ne kadar Büyükşehir Yasası ile kırsal alanlar mahalle statüsüne kavuşmuşsa da, bu bölgelerin hala kırsal nitelik taşıdığının farkında olarak, kırdan kente zorunlu göçü engelleyecek kalkınma modelleri üretilmelidir. Bu bağlamda, kırsal alanda tarım ve hayvancılığın örgütlü kooperatif sistemi ile üretici, dağıtıcı ve yerel yönetimle beraber işbirliği içinde çalışması sağlanmalıdır.

Kırdan kente zorunlu göçü önleyecek politikalar kapsamında her kırsalın özgün üretim kaynakları ve ekonomik potansiyelleri doğrultusunda verimliliği ve teknik bilgiyi arttıracak eğitim faaliyetlerini insanımıza sunulmalıdır. Kırsal kalkınma üretim verimliliğini sağlayacak bilgi birikiminin yerele aktarılması için üniversiteler ile koordinasyonu sağlamada arabuluculuk ve kaynak temini görevlerinin de belediye tarafından üstlenilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Yatay mimari ile kastedilenin kırsal alanlar-

da ve verimli tarım toprakları üzerinde yeni bir rant ekonomisi anlamı taşıdığının farkındayız. Bu nedenle, verimli tarım toprakları korunarak kendi dinamiklerinin ve özgün dokusuna uyumlu olarak temel ihtiyaçlarının karşılanarak gelişimi sağlanmalıdır.

Kentsel kalkınmada da aynı üretim temelli anlayış benimsenerek, kırsal tarımının yanı sıra gıda güvenliği ve gıda üretiminin sürdürülebilirliği için kentsel tarımın da teşvik edilmesi kapsamında uygun mahallelerde bostan uygulaması hayata geçirilmelidir.

Bununla birlikte, sanayi üretimi ve endüstriyel faaliyetleri kentlerin ayrılmaz bir parçası haline getirilerek, kırsalda da yerinde üretilen ürünler için tarım temelli fabrikaların kurulmasına yönelik teşvik politikaları uygulanmalıdır.

Kentsel kalkınma bir bütün olarak ele alınmalı ve üretim yapan her bireyin emeğini değerlendirebileceği alanlar açılmalıdır. Mevcut sistemde özellikle kadınların üretim potansiyellerini değerlendirebileceği alanlar çok sınırlıdır. Her ev aslında bir üretim mekânıdır ve kadınların evlerde yaptıkları üretimin görünür kılınması, değere dönüşmesi ve toplumla buluşması için gerekli mekansal ve organizasyonel altyapı oluşturulmalıdır.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, özellikle kadınların hem evlerinde istedikleri gibi çalışabilecekleri hem mevcut çalışma hayatına katılabilecekleri kolaylaştırıcı ve teşvik edici bir katalizör görevini üstlenmelidir.

4. Sosyal Kültürel ve Eğitim Politikamız

Yaşayan Ankara hedefi ile her yaş grubuna ve her görüşten, her kesimden insanlara hitap eden ve bütün insanların kamusal alana dahil edildiği sosyal ve kültürel faaliyet çeşitliliğini sağlamak temel anlayışolmalıdır. Planlanan sosyal, kültür ve sanat faaliyetlerinin de Ankara'da yaşayan herkes tarafından erişilebilir ve her bütçeye uygun olmasına dikkat edilmelidir.

Ulusal ve uluslararası festivalleri sadece kent merkezlerinde belli bir kesime hitap eden aktiviteler olmaktan çıkarıp, kırsalın da kentin önemli bir parçası olduğu bilinciyle, festival çeşitliliğini yerele özgün içerikle yeniden tasarlanıp hem bölge insanının düşünsel gelişimine hem de turizm amaçlı ekonomik kalkınmaya hizmet eder hale getirmek için çalışılmalıdır.

Kültürel, sanatsal ve sosyal aktivite alanlarının çoğaltılıp çeşitlendirilmesinin yanı sıra katılımın sağlanmasının önündeki engellerin kaldırılması ve halkın bu tarz aktivitelere katılımının özendirilmesi ile bu tarz çalışmalar amacına ulaşabilmektedir. Bu nedenle, kentte 24 saat ulaşımın kesintisiz sağlanması ve organizasyonların her mevsim hafta içi ve hafta sonu olmak üzere yılın tüm zamanına orantılı dağıtılmasına özen gösterilmelidir.

Mahalle ölçeğinden kent ölçeğine ve her yaş grubuna hizmet edecek açık ve kapalı spor tesislerinin yapılması ve alternatif spor aktivitelerine yönelik hizmetler sunulmalıdır.

Amaç, olabildiğince çok insanımızın günlük hayatında sporun yer alması olacağı için bu tip hizmetlerden kar etme amacı gütmeden hizmete açılan spor tesislerinin kamusal nitelik taşımasına öncelik verilmelidir. Spor eğitimi imkanlarının arttırılması ve Ankara'nın farklı spor dallarında kendi yerel takımlarının oluşturulması ve var olanların desteklenmesi ile sporcu dostu bir belediyecilik politikası benimsenmelidir.

Gençlerimizi yarınlara hazırlamak ve dünyadaki entelektüel ağa katılabilecekleri bir ortam yaratmak için çağa ayak uyduran bir belediyecilik anlayışı ile tüm yaş gruplarına yönelik çeşitli eğitim kurslarının verileceği merkezler açılmalıdır. Çocuklarımız, gençlerimiz ve her yaş grubundan insanımızın eksiklerini tamamlayabilecekleri veya kişisel gelişimlerine katkı sağlayabilecek mesleki eğitim, dil kursları, bilgisayar, programlama ve yazılım kursları ile çeşitli hobi alanlarında kurs çeşitliliği sağlanmalı ve var olanlar da yaygınlaştırılmalıdır. Bununla birlikte, toplumun sosyal dinamiklerini sağlamlaştıracak çocuk yetiştirme, aile danışmanlığı, birlikte yaşama kültürü gibi eğitimlerle halkımızın bilinçlenmesin amaçlanmaktadır. Emekliliğin vakit öldürmek değil, bireysel gelişime katkı sağlayacağı bir yaşam evresine dönüştürmek için seyahatler, sosyalleşmeyi arttırıcı lokaller, hem kendi bilgi dağarcıklarını geliştirebilecekleri hem de bugüne kadar biriktirdikleri bilgi ve tecrübeleri yeni nesillere aktarabilecekleri seminerler ve söyleşiler organize edilebilir.

Son olarak, eğitim politikaları öğrencilerimizin eğitimlerinin desteklenmesi için her türlü ortamın hazırlanması üzerine inşa edilmeli ve hem ilçe hem de kent ölçeğinde 24 saat hizmet verecek yeni nesil kütüphanecilik anlayışı benimsenmelidir. Yeni nesil kütüphanecilik anlayışı ise, güncel kitaplarla birlikte hem Türkiye tarihinde hem de dünya tarihinde önemli düşünürlerin, edebiyatçıların, şairlerin kitaplarına erişim sağlayabilecekleri hem de nezih bir ders çalışma ortamı sunan mekanların oluşturulmasıdır.

SAADET
ANKARA